Meyemé ya Bidima bi mame ya Kalate Zambe asu *Kalate bisulan*

NGONE LALE 1-7

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 7-8

“Mam étaba’a bone b’Israël ja ye’ele bia”

***it*-1 af. 508 ab. 5**
Akônda

Ayoñ Israël, e mbe kui na betebe ôsu be kobô asu ayoñ ese. (Esd 10:14) Jôm éte nje “bivete ya meyoñ” mbie bi nga bo metuna’a éyoñ be nga mane telé tabernacle. (Nb 7:1-11) Melu me Néhémie, beprêtre, Belévite a “bivete bi bôt,” mbie fe bi nga sane “nya élate” ayoñ e nga bo a Yéhôva. (Néh 9:38–10:27) Éyoñ bone b’Israël be mbe nkôte si, “bivete ya nsamba,” bôte “mintete mibaé a mewôm metan,” bese “nloone ya ke tabe ésulan, be to [fe] bôte ya duma,” be nga su’u Koré, Dathan, Abiram a On, a tebe Moïse ba Aaron ngame yat. (Nb 16:1-3) Moïse a nga bo avale Yéhôva a nga jô nye; a nga tobe bemvendé ya Israël, befam 70, na be volô nye “be’e mbe’e ya bôt,” amu a nji be ngule ya be’e wô étam. (Nb 11:16, 17, 24, 25) Lévitique 4:15 a loone befame bete na “bemvendé ya nsamba.” Bi ne ñhe simesane na be mbe benya bôtô ya ayoñ, betebe ôsu, betyi’i mejô, a bivet.—Nb 1: 4, 16; Jos 23:2; 24:1.

***it*-2 af. 835 ab. 9**
Ruben

Ayoñ Israël, Berubénite be mbe be too sud ya tabernacle a nda bôte Siméon ba Gad. Éyoñ ése ayoñ é mbe é yiane’e téé dulu nkôte si, Ruben a mbe a wulu’u menda me bôte mete melal. Be mbe be tôñe’e nda nda bôte Juda, Issacar, a Zabulon mvus. (Nb 2:10-16; 10:14-20) Be nga ba’ale fe nta’ane mam ôte éyoñe be nga ve metuna’a môse tabernacle a nga telébán étyi.—Nb 7:1, 2, 10-47.

***w04* 1/8 af. 25 ab. 1**
Miñye’elane ya kalate Nlañane bôt

8:25, 26. Asu na ésaé é bobane mvo’é, bisoé étam mbie bi mbe bi bo’o ésaé nda éndelé ya bisulan, be mbe be va’a Belévite be nto ôkala éziñ bisaé bife. Benya bôtô bete be mbe fe ve ke ôsu a su’u Belévite bevok. Nta’ane mam ôte ô mbe ndeme ya na ba semé minnôm. E ne été na, ésaé Yéhôva *é* nji bi awo’on, ve atiñe di da ve bia beta ñye’elan. Nge bia kate bo mam méziñ ékôane Yéhôva amu bi nga yômbô, bi ne tyi’i na bia volô bo bisaé bi ne bia nkôñ.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***it*-2 af. 637**
Ntôle mon, Ntôle tit

Mintôle mi bobefame ya Israël mi mbe mi kobô’ô señ ayoñ ese amu mi mbe bivete ya menda me bôt. Yéhôva a nga jô na ayoñ Israël e ne nye ‘ntôle mon.’ Amu jé? Amu élat a nga bo a Abraham. (Nk 4:22) Mbôl a nga nyii mintôle mi bobefame ya ayoñe dé, Yéhôva a nga ve Israël atiñe di: “Telé’é mintôle mi bone mise étyi be ma, jôm ése ja kui abum mfa’a ya bone b’Israël, to’o môt, to’o tit.” (Nk 13:2) Ajô te mintôle mi bobefam mi mbe jôme Zambe.

NGONE LALE 8-14

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 9-10

“Avale Yéhôva a wulu bebo bisaé bé”

***it*-1 af. 386 ab. 5**
Étaba’a

Dulu bone b’Israël nkôte si ja liti na be mbe nta’an angôndô (e kalate Nlañane bôt kabetôlô 33, Moïse a jô na be nga tyendé bitaba’a bebé 40). Nté ôse nkut ô mbe tabernacle yôp, bone b’Israël be mbe be tabe’e vôme wua. Ve nné ane nkut wo taté dulu, be’e fe be taté ve dulu. “Bone be Israël be nga wulu a njôane Yéhôva, a be nga vule fe minkan a njôane Yéhôva.” (Nb 9:15-23) Metoñe me argent mebaé mme me mbe me kate’e be jame Yéhôva a yi na be bo. (Nb 10:2, 5, 6) Ngume fatane nloñane toñ ô mbe ô kate’e bone b’Israël na ba yiane kôlô vôm be né. Jam ete e nga boban éyoñ ôsu “mbu baa [mbu 1512 Ô.É.J.], éyoñ ngone baa é nto melu mewôm mebaé.” Éyoñ éwolo élat é nga téé, nda bôte Juda, Issacar, a Zabulon nje é mbe é tele ôsu, Juda nnye a mbe évete ya menda me bôte mete mela. Beguerschonite a Bemerarite be mbe be tôñe’e be mvus, be be’e biôme ya tabernacle be nga ve be na be ba’ale. Wônaa nda bôte Ruben, Siméon, a Gad é mbe ntya’a valé, Ruben nnye a too évete ya menda me bôte mete mela. Bekohathite be mbe be tôñe’e be a nda éndelé ya bisulan. Nsamba lale ô mbe ô za’a be mvus: nda bôt Éphraïm, Manassé, a Benjamin, Éphraïm nnye a too évete jap. Nsamba Dan, Aser, a Nephthali ñwô ô mbe ô tele mvus, Dan nnye a too évete ya été. Nta’ane mam ôte ô mbe ô bo’o na minsamba mibaé mia dañ anen a ngul mi tebe, wua ôsu, wu vo’o ke mvus. —Nb 10:11-28.

***w11* 15/4 af. 4-5**
Ye wo yene fo’o mam ma liti na Zambe a wulu ékôane jé?

Aval avé bi ne liti na bia yeme na Zambe émiene nnye a wulu ékôane jé? Nlômane Paul a nga jô na: “Mi bo’o ba be tele mia ôsu mewôk, a tabe njôane wobe si.” (Beh. 13:17) E nji bo tyi’ibi ya bo de éyoñ ése. Bi tame nyoñ mon éve’an: Tame simesane na ô ne mon Israëlite a na wo nyiñe melu me Moïse. Éyoñ ô wuluya ôbe nté, éyoñ éte nsume nkut wo tebe. W*o* yeme ki abim éyoñ mia zu tabe vôme nkute wo te tebe. Nge ngume môs, nge ngume sondô, nge bengon. Nde wo sili womiene nge wo yiane mane kuli mimbe’e miôé mise. Éyoñ éte wo fase na wo zu taté kuli ve biôm bia dañe mfi. Ve mvuse bone melu, ô taté na wo wô’ô nju’u ya yooé bikpwaé éyoñ ése na wo jeñe ve jôme jia; nde wo tyi’i fo’o na wo mane kuli mimbe’e miôé mise. Ve nné ane wo suu édudu, nsume nkute ki ô téé dulu. Wé yene jam ete aya? Nju’u fo’o. Ve mon Israélite a mbe a yiane’ beta ka’a mimbe’e mié été été, a téé fe dulu.—Nb. 9:17-22.

Ô wô’ô bo aya éyoñ ékôane Yéhôva ja jô na bi bo jam éziñ? Ye wo bo fo’o mewôk été été? Nge ke na ye wo bo ve avale ô wô’ô jaé zu wo bo? Ye bia tôñe

fo'o mimfefé miñye'elane bia bi? A ne bo miñye'elan a lat a aval bia yiane bo meyé'é, nge avale bi ne kañete bôte ba kobô nkobô ôfe, nge ke a lat a mfi ya bo ayé'é ya nda bôte sondô ase. Tin ékôan ja jô fe na bi bo bemvendé ba volô minkôkon (Comité de liaison hospitalier) mewôk, a na bi bi mbamba ntabane beta bitôkan. Ane ô vaa nalé, bia yiane fe vô'ôlô melep. Éyoñ ése bi bili na bia nyoñe beta mintyi'an, bi nji yiane tabe ndi a fe'e jangan, ve bia yiane jeñe zene Yéhôva a ékôane jé ba liti bia. Éyoñ ése ki bia tôbane minju'u mbia émo nyi, bia yiane kabetan ékôane Yéhôva fo'o ve avale mone mon a wô'ô bo a bebiaé bé éyoñe jam éziñ da bo na a ko woñ.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***it*-1 af. 207-208 ab. 7**
Bisulan

Mfi ya sulan vôme wua. Abô'ô pâque e mbe e liti'i bone b'Israël mfi ya sulane vôme wua na be vô'ôlô Mejô me Yéhôva. Fam ése ya Israël é mbe é vañe bu'i ésulan éte é mbe é yiane'e jôme jia, ve awu. Môt a mbe ve bu'i ésulan ete vengevenge ve a nji bo mfubane mise me Zambe, aval atiñ e mbe e jô'ô, nge ke na a ne dulu. (Nb 9:9-14) Éyoñe Njôô bôt Ézéchias a nga bañete bôte ya Juda a Israël Jérusalem asu pâque, a nga jô be na: "Mia bone b'Israël, beta kôñelane be Yéhôva . . . te boan ntip, aval ane beéso benan be nga bo; ve suu miabebien be Yéhôva, a nyiine vôme wé a ne étyi, nnye ate a teléya étyi nnôm éto, a bo Yéhôva Zambe wônan ésaé, nde ete beta ayaa wé a ye vase be mia. . . . Amu Yéhôva Zambe wônan a ne mvam a koo fe éngôngo, a ye bo te vaa asu dé be mia, nge mi bulane be nye." (2Mka 30: 6-9) Môt a nji ye so mbañete ôte a nga ye fo'o liti ne fômelé na a beneya Yéhôva. Bekristen be nji fo'o be be yiane'e jem abô'ô Pâque, ve Paul a nga lebe be na be bo teke biasé nsula'ane wobe ya vôme wua; a nga jô be na: "A ensimesa'an, môt ase a simesane nyô mbok, nsimesane ya tindi nye mfa'a ya nye'an a mbamba mimboane mi mam; te jô'an nsulane wongane ya vôme wua, ane ba bevo'o be wô'ô bo, ve nkoba'ane mejô ma volô wua a kobô'ô nyô mbok; a mi dañedañe bo nalé ane mia yene môs ôte ô za'a bebé."—Beh 10:24, 25; Lañe'e fe CONGRÉGATION.

NGONE LALE 15-21

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 11-12

"Amu jé bi nji yiane kobô menyiñ?"

***w01* 15/6 af. 17 ab. 20**
Te bia bo bewô'ô ba ji'a vuan

20 Abui Bekristen e ngenane te bo mvine mame ya bisô'ô môs éziñ. Ve bia yiane kôme tabe ntyel a jam ese e ne tindi bia na bi kobô menyiñ, amu môt a kobô menyiñ a jeñe Yéhôva mintañete. Paul a nga jô bia na: "Mbo'an te ve'ele Tate, aval ane [bone b'Isaël béziñ] be nga ve'ele nye, ane be nga jañ a benyo. Nalé fe te koban [menyiñ], aval ba bevo'o ya été be nga kobô ane be nga jañ a njiane bôt." (1 Becorinthien 10:9, 10) Bone b'Israël be nga kobô Moïse ba

Aaron menyiñ. Be nga bele fe kobô Zambe émiene menyiñ éyoñ be nga taté na ba biasé manne a mbe a va'a be. (Nlañane bôt 16:41; 21:5) Ye mise me Yéhôva, nkobane be nga kobô menyiñ ô mbe mone nsem adañe mvine mame ya bisôk be nga bo fe? Momo, Kalate Zambe a liti na benyo be nga wôé abui ya be be amu be nga kobô menyiñ. (Nlañane bôt 21:6) Valé bôt a lôte 14 700 be tatéya fe mane wu ve étome nsem ôte wua wua. (Nlañane bôt 16:49) Jam ete da ye'ele bia na bia yiane kôme tabe ntyele ya bo teke biasé biôme Yéhôva a ve bia, amu mbia fulu ate a ne bo na a ngbwe'e bia.

***w06* 15/7 af. 15 ab. 7**
Sa'ale'e fulu ya kobô menyiñ

7 Za avale bôte di! Ye sa ke bone b'Israël mbe be ndeme yia Yéhôva bia ana'ana amu a te kôté be minkôm Égypte a nyii be évele mañ? (Nkôlan 15:1-21) Nde jé fe é boya éyoñe be nga wô'ô Yéhôva ôlune ji? Bone b'Israël ba kat éto ya nkôte si. Be li'i ve Yéhôva Zambe akiba amu be nji beta bo alo, ba viane taté na ba ve nye bijô amu be nji bi jôm ése ba yi. Menyiñe mete ma liti na be ne bikalak. Jôm ete nje Yéhôva a nga jô be na: "Ntaa vé ma ye jibi mbia nsamba nyô, ba kobô me menyiñ?"—Nlañane bôt 14:27; 21:5.

***it*-2 af. 715 ab. 1**
Môman

Nkoban menyiñ. Nkoban menyiñ wo te'e bôt angôndô. Be kôlô'ô ke kôlô Égypte, bone b'Israël ve taté na ba kobô menyiñ, amu be nji nye'e na Moïse ba Aaron mbe be wulu be. (Nk 16:2, 7) Minkobô mite mi nga te'e Moïse aval é ne na a nga jibi jô Yéhôva na a wôé nye. (Nb 11:13-15) Môt a kobô menyiñ *a* nye'e ki ényiñe jé. Éyoñe bone b'Israël be nga kobô Moïse ba Aaron menyiñ, Yéhôva a nga yene na éjôé jé nje ba biasé. (Nb 14:26-30) Ane abui ya be be e nga mane wu.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***it*-2 af. 207**
Manne

Manne a mbe aya? Manne a mbe éfumulu ane "fese coriandre," a yené'é mis ane bdellium, jôm é faé ane cire, a funa'ane señ é ne édima. A mbe zam anyu "ane biwôlé bi ne mbundan a wôé" nge ke ane 'biwôlé bi ne ñyaman a mbon.' Éyoñ be maneya kôme ko'o nye nge ke tya'a nye ntyop, be mbe be to'otô nye viek, nge ke yame begâteau a mfume ya été.—Nk 16:23, 31; Nb 11:7, 8.

NGONE LALE 22-28

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 13-14

"Mbunane wo volô na bi bo ayo'o nlem"

***w06* 1/10 af. 16-17 ab. 5-6**
Mbunan a woñe Zambe wo volô be na be bo ayo'o nlem

5 Beloé si bebaé, Josué ba Caleb, be mbe ôjeja'a ya nyiine Si ya ntiñetan. Be nga kobô ajô Becananéen be jô'ô na: "Be ne bia aval ane bidi: jôme ya kame be é kôlôya be yôp, a Yéhôva a [ne a] bia: te koane be woñ." (Nlañane

bôt 14:9) Ye Josué ba Caleb be mbe be bete' ôdo'é? Momo! Ba be bone b'Israël bevo'o bese be nga yen ane Yéhôva a samele b'Égyptien a bezambe bap a zene ya bibubua awôm. Mvuse ya valé, be nga yen ane Yéhôva a mane jiane Pharaon a nkane bita wé Évele mañ. (Besam 136:15) Ajô te, teke na Yéhôva a mbe ve jamé beloé si awôm a bôte bese be nga bili woñ ane be. Jam ete e nga tya'a Yéhôva nlem a tindi nye na a jô na: "Ntaa vé b'aye bo te buni ma, ja'a-ne mendem mese me boya zañe jap?" —Nlañane bôt 14:11.

6 Mejô me Yéhôva ma liti na beloé si awôme ba, a bôte béziñe ya Israël be nga ko woñ amu be nji be be bili ngule mbunan. Ôwé, môt *a* vo'o fo'o bo ayo'o nlem nge a nji bi mbunan. Jôm ete nje nlômane Jean a nga kobô ajô ndume jangane ya nsisim a jô'ô na: "Jame dina nde e ne ndañan ô dañeya si nyô, e ne na, mbunane wongan." (1 Jean 5:4) Den, Bengaa be Yéhôva ya si se meku'u menyin, bôt a lôte million ésaman, ba liti na be bili ngule mbunan ane Josué ba Caleb. Ésaé nkañete ba bo ja bo'olô jam ete. Nsamba wop ba lañe minnôm a bisoé, biwôlô bi bôt a mintutuñ. Ve akusa bo nalé, teke nsiñ éziñ a kuiya na a dibe ñyôyo'o nkane bita ôte menyu. —Beromain 8:31.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***it*-1 af. 740**
Si Zambe a nga ve Israël

TEKE bisô na si Zambe a nga ve Israël é mbe mbamba vôme ya tabe. Éyoñe Moïse a nga lôme be na be ke fombô si a soo bone bibuma ya été, beloé si be nga soo befigue, begrenade, a beraisin. Asañe beraisin e mbe adit aval e ne na be nga tyelé de mbôñ élé, asu na bôte bebaé be be'e de! Akusa fo'o bo be nga ko woñ amu mbunan ô nga jembane be, beloé si bete be nga meme na: Vôm ate a ne fo'o "vôm menyañ a wôé bia len." —Nb 13:23, 27.

NGONE LALE 29–NGONE NYINI 4

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 15-16

"Tabe'e ntyel a mebun, a te dañe tabe womiene ndi"

***w11* 15/9 af. 27 ab. 12**
Ye Yéhôva a yeme fo'o wo?

12 Nté bone b'Israël be mbe be kele'e Si ya ntiñetan, Koré ve taté na a sôane nta'ane mame Yéhôva. Bivete bife ya ayoñ, bôte 250, be nga tebe ngame jé, a jô na mam ma yiane tyendé. Éko éziñ be mbe be buni'i na be bili mbamba élat a Yéhôva. Jôm ete nje be nga jô Moïse na: 'Bi ngbwe'eya a mia, ngum nsamba ôse ô ne étyi, môt ase ya été, a Yéhôva a ne be be.' (Nb. 16:1-3) Za avale mebune di! Moïse a nga yalane be tyi'ibi na: "Yéhôva a ye liti ba be ne émbé." **(*Lañe'e Nlañane bôt 16:5.*)** Mame ngô'é ya môs ô nga tôé valé, Koré a bôte bese be nga su'u nye ve mane wu.—Nb. 16:31-35.

***w11* 15/9 af. 27 ab. 11**
Ye Yéhôva a yeme fo'o wo?

11 Moïse ba Koré be nji be be yene'e

nta'ane mame Yéhôva a mintyi'ane mié avale da. Été nsisime jabe ki nje é mbe ve bo na be yené mvaé mise me Yéhôva nge momo. Koré a mbe mone Kohathite a too fe Lévite. Bi ne ñhe simesane na a nga bi mvome ya yen ane Yéhôva a nyii bone b'Israël Évele mañ, na a nga su'u mintyi'ane mejô mi Yéhôva éyoñe bone b'Israël be nga bo melo nkôle Sinaï, a na a mbe môte wua ya ba be nga be'e éwolo ya élat. (Nk. 32:26-29; Nb. 3:30, 31) Mam mete ma liti na a nga wulu ba'-aba'a a Yéhôva abui mimbu; jôm ete nje abui bôt e mbe e semé'é nye ayoñ Israël.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***w98* 1/9 af. 20 ab. 1-2**
Mam ma dañe mfi mme me tebe ôsu ényiñe jôé!

Yéhôva a nji biasé jam ete. Bible a jô na: "Yéhôva a nga jô Moïse na, b'aye fo'o wôé môt ate." (Nlañane bôt 15:35) Amu jé Yéhôva a nga wô'ô môt ate ôlun abi-me di?

Yéhôva a nga ve bone b'Israël melu me-saman asu na be jeñe nja'a, a asu na be jalé miñyiane miabe mivo'o ya minsôn. Ve môse zangbwale ô mbe asu mame ya nsisim. Sa ke nja'a nje é mbe mbe ajô. Ajô é mbe na, môt ate a nga bele ke tyaé nja'a môse Yéhôva a nga telé étyi asu ékaña'a. Bi nji fo'o bo Atiñ Moïse si den, ve nkañete ôte wo ye'ele bia mfi ya bo te bo fianga a mam ma dañe mfi, sa nalé?—Bephilippien 1:10.

NGONE NYINI 5-11

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 17-19

"Ma me ne wo jôm a ngap"

***w11* 15/9 af. 13 ab. 9**
Ye wo jô'é fo'o na Yehôva nnye a bo nga-be jôé?

9 Bi tame kobô ajô Belévite. Be nji be be bili ngab éziñe si Israël. Mbôle mfuban ékaña'a ñwô be mbe be telé' ôsu ényiñe jap, be mbe be yiane'e fombô ve Yéhô-va asu miñyiane miap mivok. A nga jô be na: "Ma me ne wo jôm a ngap." (Nb. 18:20) To'o bi bi nji bo beprêtre a Belé-vite, bi ne vu mbamba été nsisime wop. Aval avé? Bia yiane tabe ndi na Yéhôva é ve bia mam mese ma sili bia. E ne nya mfii na bi bo de den, amu asu'ulane ya émo ji e nto bebé.—Nli. 13:17.

***w11* 15/9 af. 7 ab. 4**
Yéhôva a ne ngabe jam

4 Aval avé Yéhôva a mbe ngabe Belévi-te? Yéhôva a nga ve be ngum aval ésaé a jô na be nji bi atañe ngab Israël. Jé é mbe ñhe ngabe mone Lévite? "Ésaé prêtre [a mbe a bo'o] Yéhôva." (Jos. 18:7) Bifuse bia bômane Nlañane bôt 18:20 bia liti na ésaé éte é nji be é bo'o na be wu azoé. **(*Lañe'e Nlañane bôt 18:19, 21, 24.*)** Belévite be mbe be yiane bi "ngape ya awômô ése Israël." Bone b'Israël be mbe be yiane' be ve ngab awômô ése ya bidi ya mefube map, a ngab awômô ése ya biyeme biap. Wônaa Belévite bebien be mbe be yia-ne' vaa ngab awômô ya biôm be mbe be va'a be asu na be su'u beprêtre; "nga-

be j'adañ mvaé" ya biôm bite nje be mbe be yiane'e ve. (Nb. 18:25-29) Ane ô vaa nalé, bone b'Israël be mbe fe be so'o "mimveane ya mbetan mise mfa'a ya biôm bi ne étyi" nda Yéhôva, a ve mie beprêtre. Nde ye beprêtre be mbe ve beta tyelé nleme yôp ajô ya miñyiane miabe ya minsôn? Momo, be mbe be yeme'e na Yéhôva é ve be mam mese ma sili be.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***g02* 8/6 af. 14 ab. 2**
Nku ô ne mbamba étyita'a

Nku ô nga su'ulane fe bo ndeme ya jôme ja libi, nge ke jôme ja tyendé ki. Bible a wô'ô kobô ajô "élate ya nku" asu na a liti na bôte ba te bo ngul élat. Éyoñe bôte be maneya san aval élat éte, e mbe e kui' na be di fufulu, a mone nku fefel. (Nlañane bôt 18:19) Atiñe Moïse si, be mbe be yiane futi nku metuna'a be mbe be va'a autel yôp. Jam ete e mbe ndeme ya na metuna'a mete me nji bi atañ ayeñ.

NGONE NYINI 12-18

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 20-21

"Bo'o évôvoé nlem éyoñe wo tôbane mewosan"

***w19.02* af. 12-13 ab. 19**
Bo'o évôvoé nlem asu na ô ve Yéhôva nlem avak

19 **Ja ye volô bia na bi sa'ale bo mbia jam.** Tame beta simesane Moïse. A nga bo Yéhôva mewôk a ba'ale fulu évôvoé nlem mimbu mimbu. Ve a nga viane jañele fulu éte mvuse mimbu 40, valé bone b'Israël be ntoo memane ya dulu dabe nkôte si. Kale jé é mbe é ndeme wu a jambe Kadès; éko éziñe kale jé éte nje é nga nyii nye Nil Égypte. Bone b'Israël fe be nga beta taté na ba tatan, be jô'ô na ényiñ é ne be abé. Éyoñ éte "be nga jeñe Moïse ñtañete" ajô ya njemba'ane mendim. Akusa bo Moïse a mbe mbamba nlem, a na Yéhôva a nga belane nye na a bo abui mesimba, bone b'Israël be nga ke ôsu a tatan. Be nji kobô menyiñ fo'o ve amu mendim me mbe me jemba'an, be nga kobô fe Moïse abé, a ntoo ve ane nnye a nga bo na mendim me jemban.—Nb. 20:1-5, 9-11, *Mfefé Nkôñelan*.

***w19.02* af. 13 ab. 20-21**
Bo'o évôvoé nlem asu na ô ve Yéhôva nlem avak

20 Moïse a nga wô'ô mbia ôlun, ane a nga jañele fulu évôvoé nleme jé. A li'i na a kobô a akok avale Yéhôva a nga jô nye, a nga viane bame bone b'Israël, a jô fe na nnye a zu bo asimba. Ane a nga bibi akok biyoñ bibaé, mendime ve kui. Mebun a ôlun bi nga bo na a bo nsem ô nga soo nye abui minjuk. (Bs. 106:32, 33) Moïse a nji bi mvome ya nyiine Si ya ntiñetan fo'o ve amu a nga jañele fulu évôvoé nlem mon étun éyoñ.—Nb. 20:12.

21 Jam é nga kui Moïse da ve bia beta miñye'elan. Jam ôsu, bia yiane ve ngule ya ba'ale fulu évôvoé nlem jangan éyoñ ése. Nge bi jañele fulu éte ve mon étun

éyoñ, mebun me ne nyiine bia nlem, a bi ne taté na bia kobô nge bo mam ane bôt be nji bi fek. Jame baa, éyoñ jam da vindane bia nlem, é ne bo ayaé na bi ke ôsu a liti fulu évôvoé nlem. Ajô te, bia yiane ve ngule na bi bo évôvoé nlem to'o éyoñ jam da kolé bia ôbak.

***w09* 1/9 af. 19 ab. 5**
Ntyi'i mejô ya zôsôô

Jam ôsu, Zambe a nji jô Moïse na a kobô bone b'Israël, nge loone be na bôte be éngana'a. Jame baa, Moïse ba Aaron be nji wumulu jôé Yéhôva. Yéhôva a nga jô be na: "Mi nji . . . telé me étyi." (Éfus 12) Éyoñ a nga jô na "*bia* ye zuu mia mendim," Moïse a nga bo ve ane ba Aaron mbe ba zu bo asimba ete. Jame lale é ne na Yéhôva a mbe a jaéya zu a tyi' avale mejô ete nalé. Valé Yéhôva a tatéya bo na miaé bôte wua ô bo te nyiine si ya Canaan amu ô nga bo éngana'a. E mbe e yiane'e na a foñesô fe Moïse ba Aaron aval ete da da. (Nlañane bôt 14:22, 23) Jame nyini, Moïse ba Aaron mbe be mbe be wulu' ayoñ Israël. Bia yeme ke na môt a be'e abui mimbe'e nnye fe Zambe a sili abui.—Luc 12:48.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***w14* 15/6 af. 26 ab. 12**
Ye wo yene fo'o bikobe bi bôte bevok avale Yéhôva a yene bie?

12 Yéhôva a mbe ngule ya foñôsô Aaron éyoñ ése a mbe a bo'o bikop. Ve a nga yene na Aaron a nji be mbia môt, a na sa ke nnye a mbe a dañe mekua. Da yené na Aaron a mbe a jô'é na mam méziñ, nge ke bôte béziñe be telé nye bité bi ne njuk. Ve éyoñ ése be mbe be liti'i nye na a te bo abé, a mbe a ji'a meme bikobe bié, a tebe ke ngame Yéhôva. (Nk. 32:26; Nb. 12:11; 20:23-27) Ane Yéhôva a nga tobe na a dañe fombô ve mbunane mbo ésaé wé, a mbamba fulu wé ya yeme meme bikobe bié. Mintete mimbu mvus, be nga ke ôsu a simesan Aaron ba mvoñ bôte jé ane bôte be nga ko Yéhôva woñ.—Bs. 115:10-12; 135:19, 20.

NGONE NYINI 19-25

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 22-24

"Yéhôva a nga bo na biyo'é bi veñesan bibotan"

***bt* af. 53 ab. 5**
Bia kañete "mbamba foé ya Yésus Krist"

5 Aval ane ntete mimbu ôsu, étibela'a é nji dibe bebo bisaé be Yéhôva ya den menyu. Da bo é kui' abui biyoñe na, éyoñ bijôé bia vaa be vôme be too a lôme be mimbôk nge ke si fe, bebo bisaé be Yéhôva be ba yene jam ete ane fane ya miase foé ya Éjôé. Éyoñe ya Beta bita bi baa, Bengaa be Yéhôva be nga kui na be kañete becamp de concentration Nazis. Mone bejuif éziñ a nga tôbane Bengaa wôé a nga jô na: "Me nga su'ulane bo Ngaa éyoñe me nga yene mbunane Bengaa be Yéhôva ya becamp de concentration, teke vaa nge beté Bible étame nnye a ne bo mbôka'a ya avale mbunan ete."

***it*-1 af. 909**
Akut

E bele tebe Yéhôva ngame yat. Nkulu mejô Balaam a nga bele kômbô ke yo'é bone b'Israël mbôl a mbe a yii na Balak a ve nye moné. Za akute mboane di! Nte'e na Yéhôva a nga bo na jam ete e los. Nlômane Pierre a nga kobô ajô Balaam a jô'ô na "mvuvu' éjakas ô nga kobô tyiñe môt a man akut mboane ya nkulu mejô ate." Nlômane Pierre a belan éfia Grek *paraphronia* éyoñ a kobô ajô akute mboan Balaam, éfia te ja tinane na "e jembane fek."—2P 2:15, 16; Nb 22:26-31.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***w04* 1/8 af. 27 ab. 2**
Miñye'elane ya kalate Nlañane bôt

22:20-22—Amu jé Yéhôva a nga wô'ô Balaam mbia ôlun? Yéhôva a nga jô Balaam na a bo teke yo'é bone b'Israël. (Nlañane bôt 22:12) Ve a nga téé a bôte be Balak na a ke yo'é ayoñe bôte Yéhôva. Balaam a mbe a kômbô'ô ve njôô bôte ya Moab nlem avak amu a mbe a yii moné. (2 Pierre 2:15, 16; Jude 11) Akusa bo nsisime Yéhôva ô nga bo na Balaam a botane bone b'Israël metyi yôp, a nga bele beta lebe Balak na a belane bengone ya Moab, bebo bisaé be Baal, na be bo befame ya Israël ayas. (Nlañane bôt 31:15, 16) Nde ñhe, nge Yéhôva a nga wô'ô Balaam ôlun, a ne amu a mbe ôzañ akum angôndô.

NGONE NYINI 26–NGONE TANE 2

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 25-26

"Mam môte wua a bo me ne volô abui bôt"

***lvs* af. 118 ab. 1-2**
'Tubu'u mvine mame ya bisôk!'

ÑYOBE kos a ke vôm a ye bi avale kos a kômbô yop. A kôme top mbamba éjak, éyoñ éte a futi je nnop, a wua wô mendim. A nga yange, éyoñe kos ja taté na ja di éjak, asôñ nnop da timbi je anyu, éyoñ éte ñyobe kos a limiti nnop.

2 Avale kos ja bili nnop, avale ete fe môt a ne bili ôlame Satan. Melus mvus, valé ayoñ Israël é ntoo minje'ese ya Moab, bebé ya nyiine Si ya Ntiñetan, njô bôte ya Moab a nga ve Balaam abui moné na a yo'é ayoñ Israël. Nde Balaam a nga bôndé fe'e ya tindi bone b'Israël na be lume Yéhôva mvus. A nga tobe mbamba éjak. A nga lôme bengone ya Moab na be ke bo befam ya Israël ayas.—Nlañane Bôt 22:1-7; 31:15, 16; Nlitan 2:14.

***lvs* af. 119 ab. 4**
'Tubu'u mvine mame ya bisôk!'

4 Amu jé abui b'Israëlite e nga bili ôlame Balaam? Be mbe be telé'é minkômbane ya minsôn ôsu, be vuane mam mese Yéhôva a nga bo asu dap. B'Israëlite be mbe be bili abui beamu ya kabetane Yéhôva. Nnye a nga vaa be minkôm Égypte, a nga ve be bidi nkôte si, a nga ba'ale be akekui anyiine Si ya Ntiñetan. (Behébreu 3:12) Ve be nga bele bili ôlame ya mame bisôk. Nlômane Paul a nga tili na: "Nalé fe, mbo'an

te bo [mvine mame ya bisôk], aval ane bevo'o y'été be nga bo, ane be nga wu môse wua betoyini mewôm mebaé a bela."—1 Becorinthien 10:8.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

***it*-1 af. 933 ab. 5-6**
Minné

Be nga bo mam mebaé ma asu na be kabe bone b'Israël si: jam ôsu be nga do abia a mekok, jame baa be nga fombô tañe bôt nda bôt ése é bili. Éko éziñe be mbe be wua meko'o tyia fo'o ve asu na be yeme vôme nda bôt ése ja yiane ke tabe, nge nord, nge sud, nge est, nge ouest, nge minje'ese, nge ke vôme minkôle mi né. Yéhôva nnye a nga jô na be bo nalé asu na te zô'é ja boban éyoñe ba kabe si, a na te ayoñ éziñe da bo da avo' éviele. (Min 16:33) Zen éte nje fe Yéhôva a nga belane je asu na nkulan ajô Jacob a nga bo ô tôéban. Bia koone nkulan ajô ôte kalate Metata'a 49:1-33, Jacob a nga kobô mejô mete valé a mbeme wu.

Éyoñe be maneya kabe mebôta me si aval ete, éyoñ éte ba zu ñhe fombô abime si ba yiane ve nda bôt ése. Asu ya na be bo de, be mbe be yiane' fas jame baa: abime bôt é ne nda bôt ése. Nlañe bôt 33:54 a jô na: "Mia ye kabane si éte a asimba [nge ke na mia ye wua meko'o si] aval ane menda me bôte menan me né; mia ye ve ba be ne abui ngap abui, a ve fe ba be ne tyôtyoé ngabe tyôtyoé: vôm ase asimba d'aye liti na, ngabe môte nyô, ngab éte j'aye bo énjé." Be mbe be yiane'e toé bôte vôme meko'o ma liti na ba yiane tabe, ve be mbe ve bo bone mintyendan éyoñe nda bôt é dañeya anen, nge ke tyôtyoé. Ajô te, éyoñ be nga yene na si ya nda bôte Juda é ne anen abui, be nga sé'é je a ve nda bôte Siméon mengabe méziñe ya été.—Jos 19:9.

© 2020 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania